

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
50

HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI

stan i perspektywy

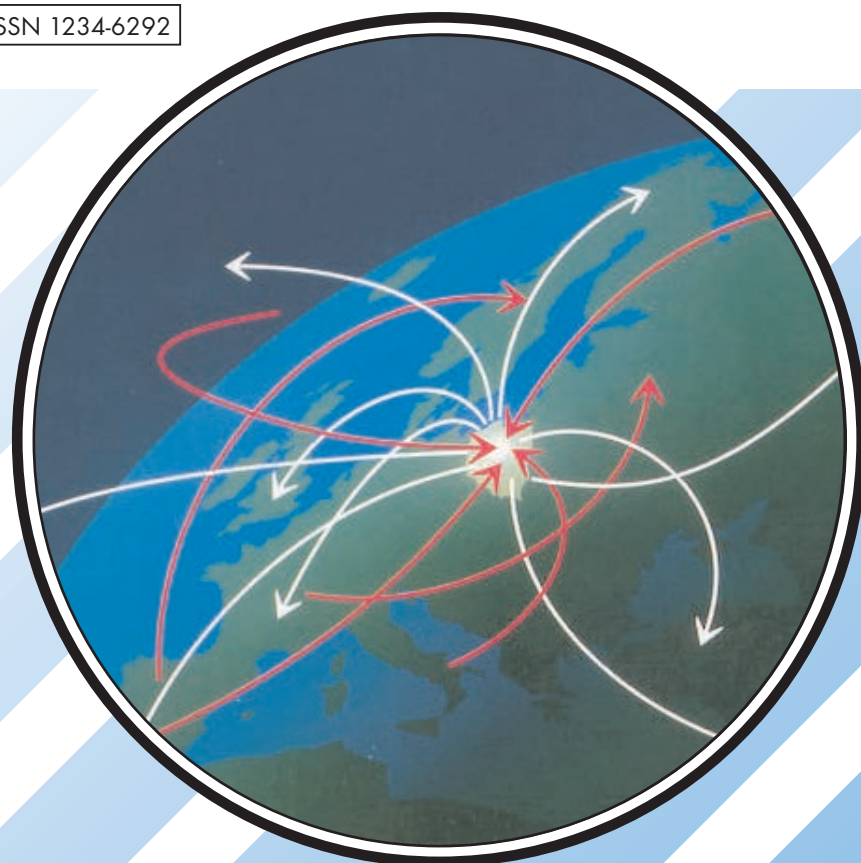
P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1995 ROKU

ISSN 1234-6292

ANALIZY RYNKOWE

Redakcja naukowa
Wiesław Łopaciuk

WRZESIEŃ 2019

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Marian Borek (przewodniczący)
Piotr Szajner (wiceprzewodniczący)
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Ewa Machowina
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Krystyna Świetlik
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Maria Zwolińska

REDAKCJA NAUKOWA HANDLU ZAGRANICZNEGO PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI:

Wiesław Łopaciuk

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 450 egz. Ark. wyd. 8,34

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła.

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Ogólna ocena handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi <i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, IERiGŻ-PIB</i>	5
III. Stan i perspektywy handlu zagranicznego wybranymi produktami rolno-spożywczymi	14
1. Zboża <i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, IERiGŻ-PIB</i>	14
2. Cukier i przetwory <i>dr inż. Piotr Szajner, IERiGŻ-PIB</i>	20
3. Ziemniaki, przetwory ziemniaczane i produkty skrobiowe <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, IERiGŻ-PIB</i>	23
4. Owoce i przetwory <i>mgr Anna Bugała, IERiGŻ-PIB</i>	28
5. Warzywa i przetwory <i>mgr Anna Bugała, IERiGŻ-PIB</i>	33
6. Mleko i przetwory <i>dr inż. Piotr Szajner, IERiGŻ-PIB</i>	37
7. Drób <i>dr Dorota Pasińska, IERiGŻ-PIB</i>	40
8. Wołowina <i>dr Dorota Pasińska, IERiGŻ-PIB</i>	44
9. Wieprzowina <i>dr Dorota Pasińska, IERiGŻ-PIB</i>	47
10. Ryby i przetwory <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko, IERiGŻ-PIB</i>	51
11. Wyroby alkoholowe <i>mgr Katarzyna Rola, IERiGŻ-PIB</i>	55
12. Wody i napoje orzeźwiające <i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski, IERiGŻ-PIB</i>	60
13. Tytoń i wyroby tytoniowe <i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski, IERiGŻ-PIB</i>	62
Aneks	66

W pierwszej połowie 2019 r. wpływy z eksportu wyniosły 115,2 mld EUR, a wydatki na import 115,4 mld EUR*. W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., wartość eksportu wzrosła o 4,3%, a importu o 2,8%. Deficyt w obrotach handlowych zmniejszył się z 1,9 do 0,2 mld EUR.

W 2018 r. według ostatecznych danych wartość polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych wyniosła 29,7 mld EUR i była o 6,8% większa niż w 2017 r. Wydatki na import zwiększyły się o 3,9% do 20,0 mld EUR. Dodatni bilans obrotów wyniósł 9,7 mld EUR i był o 13,6% większy niż w 2018 r.

W pierwszej połowie 2019 r. dynamika obrotów handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi była zbliżona do notowanej w analogicznym okresie 2018 r. Wartość eksportu osiągnęła 15,4 mld EUR i była o 8,4% większa niż przed rokiem, a importu 10,4 mld EUR (wzrost o 4,7%). Nadwyżka eksportu nad importem zwiększyła się z 4,3 do 5,0 mld EUR.

Poprawa wynikała z dużego popytu importowego na rynkach docelowych, osłabienia złotego oraz wzrostu cen transakcyjnych. Możliwości eksportu były ograniczane z powodu mniejszych nadwyżek podaży nad popytem na rynkach produktów roślinnych. Dynamikę wywozu osłabiały także, ale w znacznie mniejszym stopniu niż w poprzednich latach, ograniczenia administracyjno-prawne (rosyjskie embargo oraz restrykcje związane z występowaniem w Polsce afrykańskiego pomoru świń).

Dodatnie saldo w handlu żywnością ma bardzo duże znaczenie w bilansie polskiego handlu zagranicznego. W I po-

łowie 2019 r. udział eksportu rolno-spożywczego w eksporcie ogółem wzrósł o 0,5 pkt. proc. do 13,4%, a importu o 0,1 pkt. proc. do 9,0%. Należy tu podkreślić bardzo duży wpływ nadwyżki generowanej w handlu rolno-spożywczym na wyniki handlu ogółem. Handel towarami nieżywnościowymi generuje deficyt, a dodatni wynik w handlu produktami rolno-spożywczymi w dużym stopniu redukuje jego wielkość.

Eksport jest bardzo ważnym kanałem zbytu krajowych produktów spożywczych oraz istotnym źródłem wpływów krajowego przemysłu spożywczego. W 2018 r. 44,7% wartości sprzedaży tego sektora pochodziło z transakcji eksportowych, wobec 42,5% w 2017 r. oraz niespełna 14% przed wejściem do UE. Ponadto poprzez zagospodarowanie nadwyżek, wymiana handlowa korzystnie oddziałuje na koniunkturę w rolnictwie i wielu branżach przemysłu rolno-spożywczego.

W obrotach produktami rolno-spożywczymi w pierwszej połowie 2019 r. zwiększył się wskaźnik pokrycia wartości importu eksportem (147,7% wobec 142,4% w pierwszej połowie 2018 r.) i nadal był znacznie bardziej korzystny niż w handlu ogółem (99,8% wobec 98,3% przed rokiem). W całym 2019 r. wartość tego wskaźnika w przypadku towarów rolno-spożywczych może wzrosnąć do ok. 150%, wobec 148,3% w 2018 r.

W pierwszej połowie 2019 r., przy dużych różnicach w dynamice, zwiększyły się obroty ze wszystkimi grupami krajów. W wyniku tego, nastąpiły zmiany struktury geograficznej wymiany handlowej, ale ich skala była znacznie mniejsza niż rok wcześniej. Zmalało znaczenie UE i krajów rozwijających się (tylko import), a większości pozostałych ugrupowań wzrosło.

W handlu zagranicznym towarami rolno-spożywczymi dominują produkty przetworzone. W pierwszej połowie 2019 r. wpływy z ich sprzedaży stanowiły 87,5% wartości eksportu sektora żywnościowego, wobec 86,7% w pierwszej połowie 2018 r. Ich udział w imporcie był również stosunkowo duży i w porównaniu z pierwszą połową 2018 r. nie zmienił się (64,8%). Wartość eksportu produktów przetworzonych zwiększyła się o 9,4% do 13,5 mld EUR, a importu o 4,9% do 6,8 mld EUR. Nadwyżka w obrotach tymi produktami powiększyła się o 841 mln EUR do 6,7 mld EUR. Eksport produktów rolnictwa wzrósł o 2,0% do 1,9 mld EUR, a import o 4,5% do 3,7 mld EUR. W wyniku tego, deficyt obrotów tymi produktami zwiększył się o 121 mln EUR do 1,7 mld EUR.

Eksport produktów zwierzęcych zwiększył się o 1,5% do 5,9 mld EUR, a import o 3,1% do 3,1 mld EUR. Wywóz produktów roślinnych wzrósł o 12,5% do 8,3 mld EUR, a import o 5,6% do 6,6 mld EUR.

W 2019 r. i w pierwszej połowie 2020 r. można liczyć na utrzymanie dynamiki obrotów handlu na poziomie zbliżonym do obserwowanego w 2018 r. W 2019 r. wpływy z eksportu mogą się zwiększyć o 6,9% do 31,8 mld EUR, a wydatki na import o 2,4% do 20,5 mld EUR. Nadwyżka w handlu produktami rolno-spożywczymi w 2019 r. jest szacowana na 11,2 mld EUR, wobec 9,7 mld EUR w 2018 r.

Przewiduje się, że wartość eksportu produktów rolno-spożywczych w pierwszej połowie 2020 r. może osiągnąć ok. 16,4 mld EUR i będzie o ponad 6% większa od wartości z pierwszej połowy 2019 r. Wydatki na import wzrosną o ok. 2% do 10,6 mld EUR. Dodatnie saldo obrotów może ukształtować się w granicach 5,7 mld EUR, wobec 5,0 mld EUR w analogicznym okresie 2019 r.

* Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-czerwiec 2019 r., GUS, Warszawa, 12.08.2019 r., wg protokołów SAD.

SUMMARY

In the first half of 2019, the export revenues amounted to EUR 115.2 billion, and the import revenues – EUR 115.4 billion*. When compared to the same period of 2018, the export value increased by 4.3% and the import value – by 2.8%. The trade deficit decreased from EUR 1.9 billion to EUR 0.2 billion.

In 2018, according to the final figures, the value of the Polish agri-food export amounted to EUR 29.7 billion and was by 6.8% higher than in 2017. The import expenses rose by 3.9% to EUR 20.0 billion. The positive trade balance amounted to EUR 9.7 billion and was by 13.6% higher than in 2018.

In the first half of 2019, the dynamics of foreign trade in agri-food products was similar to that recorded in the analogous period of 2018. The export value reached a level of EUR 15.4 billion and was by 8.4% higher than the year before while the import value was EUR 10.4 billion (an increase by 4.7%). The surplus of export over import rose from EUR 4.3 to 5.0 billion.

This improvement resulted from the high import demand in the target markets, the weakening of PLN and the rise in transaction prices. Export opportunities were reduced due to smaller surpluses over demand in the markets of crop products. The export dynamics was also weakened, although to a much lower extent than in previous years, by administrative and legal restrictions (Russian embargo and restrictions related to the prevalence of African swine fever in Poland).

The positive balance in food trade is very important for the balance of Polish foreign trade. In the second half of 2019, the share of agri-food export in the total

export increased by 0.5% to 13.4% and the share of import – by 0.1% to 9.0%. Here, a very important impact of the surplus generated in agri-food trade on total trade results should be stressed. Trade in non-food commodities generates a deficit, and the positive result in trade in agri-food products considerably reduces its size.

The export is a very important sales channel for domestic food products and a significant source of revenues of the domestic food industry. In 2018, 44.7% of the sales value of this sector were from export transactions, when compared to 42.5% in 2017 and less than 14% before joining the EU. In addition, through management of surpluses, trade has a positive impact on the economic situation in agriculture and in many sectors of the agri-food industry.

In trade in agri-food products in the first half of 2019, the trade coverage index increased (147.7% in relation to 142.4% in the first half of 2018) and was still much more positive than in total trade (99.8% in relation to 98.3% the year before). Throughout 2019, the value of this index in the case of agri-food commodities may increase to about 150%, when compared to 148.3% in 2018.

In the first half of 2019, with large differences in the dynamics, trade with all groups of countries increased. This resulted in changes in the geographical structure of trade, but their scale was considerably lower than the year before. The importance of the EU and developing countries (import only) decreased while that of the majority of other groupings increased.

Foreign trade in agri-food commodities is dominated by processed products. In the first half of 2019, the

revenues of their sale accounted for 87.5% of the export value of the food sector, when compared to 86.7% in the first half of 2018. Their share in the import was also relatively high and remained unchanged when compared to the first half of 2018 (64.8%). The export value of processed products increased by 9.4% to EUR 13.5 billion and the import value by 4.9% to EUR 6.8 billion. The surplus in trade in these products increased by EUR 841 million to EUR 6.7 billion. The export of agricultural products increased by 2% to EUR 1.9 billion and the import by 4.5% to EUR 3.7 billion. As a result, the deficit in trade in those products increased by EUR 121 million to EUR 1.7 billion.

The export of animal products increased by 1.5% to EUR 5.9 billion and the import by 3.1% to EUR 3.1 billion. The export of crop products increased by 12.5% to EUR 8.3 billion and the import by 5.6% to EUR 6.6 billion.

In 2019 and in the first half of 2020, we can expect the trade dynamics to be maintained at a level similar to that observed in 2018. In 2019, the export revenues may increase by 6.9% to EUR 31.8 billion and the import expenses by 2.4% to EUR 20.5 billion. The surplus in trade in agri-food products in 2019 is estimated at EUR 11.2 billion, when compared to EUR 9.7 billion in 2018.

It is envisaged that the export value of agri-food products in the first half of 2020 may reach around EUR 16.4 billion and will be by more than 6% higher than the value in the first half of 2019. The import expenses will increase by about 2% to EUR 10.6 billion. The positive balance can be within the range of EUR 5.7 billion, when compared to EUR 5.0 billion in the same period of 2019.

* Foreign trade in total and by countries from January to June 2019, CSO, Warsaw, 12.08.2019, according to SAD reports.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek pasz (41) • październik 2019,
2. Rynek drobiu (56) • październik 2019,
3. Rynek zbóż (57) • październik 2019,
4. Rynek mleka (57) • październik 2019,
5. Rynek ryb (30) • listopad 2019,
6. Rynek mięsa (57) • listopad 2019,
7. Rynek rzepaku (56) • listopad 2019,
8. Rynek ziemniaka (46) • grudzień 2019,
9. Rynek owoców i warzyw (55) • grudzień 2019,
10. Rynek cukru (47) • kwiecień 2020.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (2 numery) w 2019 r. wynosi 42 zł.

Sprzedaż pojedynczych numerów z roku 2019 wynosi:

- wersja elektroniczna – 28 zł
- wersja papierowa – 35 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 1234-6292

Prenumerata (2 numery) w 2019 roku wynosi 42 zł;
sprzedaż (1 numer) – 28 zł (wersja elektroniczna), 35 zł (wersja drukowana).
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować
do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>